

MAY-001-0013152 Seat No. _____

B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November/December – 2016

Sanskrit : Paper-V(A)

(Natya : Kalidaskrit Vikrmorvashiyam)

(Elective-2) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0013152

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનું ભાષાંતર કરો : ૮
1 (A) Translate any **two** of the following : 8

- (૧) આ લોકાન્તત્પ્રતિહતતમોવૃત્તિરાસાં પ્રજાનાં
તુલ્યોદ્યોગસ્તવ દિનકૃતશ્ચાધિકારો મતો નઃ
તિષ્ઠત્યેષ ક્ષણમધિપતિજ્યોતિષાં વ્યોમમધ્યે
ષષ્ઠે ભાગે ત્વમપિ દિવસસ્યાત્મનશ્ચન્દવર્તી ॥
- (૨) ઉત્ક્રીર્ણા ઇવ વાસયષ્ટિષુ નિશાનિદ્રાલસા વર્હિણો
ધૂપૈર્જાલવિનિઃ સૃતૈર્વલભયઃ સંદિગ્ધપારાવતાઃ ।
આચારપ્રયતઃ સપુષ્પબલિષુ સ્થાનેષુ ચાર્ચિસ્મતીઃ
સંધ્યામઙ્ગલદીપિકા વિભજતે શુદ્ધાન્તવૃદ્ધાજન ॥
- (૩) મામાહુઃ પૃથિવીભૃતામધિપતિં નાગાધિરાજો ભવા
નવ્યુચ્છિન્નપૃથુપ્રવૃત્તિ ભવતો દાનં મમાપ્યર્થિષુ ।
સ્ત્રીરત્નેષુ મમોર્વશી પ્રિયતમા યૂથે તવેયં વશા
સર્વ મામનુ તે પ્રિયાવિરહજાં ત્વં તુ વ્યથાં માઽનુભૂઃ ॥
- (૪) બાષ્પાયતે નિપતિતા મમ દ્રષ્ટિરસ્મિન
વાત્સલ્યબન્ધિ હૃદયે મનસઃ પ્રસાદઃ ।
સંજાતવેપથુભિરુજ્જિતધૈર્યવૃત્તિ
રિચ્છામિચૈનમદયં પરિરબ્ધુમઙ્ગૈઃ ॥

- (બ) પૂર્વાપર સંદર્ભ આપીને સમજાવો : (કોઈપણ બે) ૬
- (B) Explain with reference any **two** of the following : 6
- (૧) ઉપપન્નમિદં વિશેષણસ્ય વાયોઃ ।
- (૨) નિર્વાણાય તરુચ્છાયા તપ્તસ્ય હિ વિશેષતઃ ।
- (૩) વિહંગ્મેષુ પણ્ડિતા જાતિરેષા ।
- (૪) ન ચલુ વયસા જાત્યૈવાયં સ્વકાર્યસહો ભારઃ ।

- ૨ કાલિદાસના જીવનવિષયક દંતકથાઓ જણાવી, તેમના જીવનની માહિતી આપો. ૧૪
- 2 Write a note on the biography and the known legends about Kalidas. 14

અથવા/OR

- ૨ વિક્રમોર્વશીયના સાહિત્યિક સ્વરૂપની વિવેચના કરો. ૧૪
- 2 Critically examine the literary form of વિક્રમોર્વશીયમ્. 14
- ૩ વિક્રમોર્વશીયનું મૂળ દર્શાવી કાલિદાસે કરેલા ફેરફારોનું ઔચિત્ય દર્શાવો. ૧૪
- 3 Discuss the appropriateness of the changes which Kalidas made to the original source of વિક્રમોર્વશીયમ્. 14

અથવા/OR

- ૩ વિક્રમોર્વશીયમાં વ્યક્ત સમાજ અને સભ્યતા પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪
- 3 Write a detailed note on the depiction of the society and the civilisation in the વિક્રમોર્વશીયમ્. 14
- ૪ સંગમનીયમણિપ્રસંગ વિવેચકોના આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યો છે - આ વિધાનનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 4 "The episode of 'સંગમનીયમણિપ્રસંગ' in વિક્રમોર્વશીયમ્ is the centre attraction of the critics." Evaluate this statement. 14

અથવા/OR

- ૪ ઉર્વશી અને ઔશીનરીના પાત્રોની તુલના કરો. ૧૪
- 4 Compare and contrast the characters of ઉર્વશી and ઔશીનરી. 14

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (૧) ચિત્રલેખાની ભૂમિકા
- (1) The role of ચિત્રલેખા
- (૨) કાલિદાસની પ્રણયભાવના
- (2) Concept of Love of Kalidas
- (૩) વિક્રમોર્વશીયનો વિદૂષક
- (3) Vidushaka of વિક્રમોર્વશીયમ્
- (૪) વિક્રમોર્વશીયમાં શાપપ્રસંગ
- (4) The episode of Curse in વિક્રમોર્વશીયમ્.
-